

част от българите, които преди това живееха в тези махали, ги напуснаха; колеги и приятели от другите етнически групи престанаха да ходят там на гости, а случайни минувачи – представители на неромското население в съответното селище – просто няма. Единствените нероми, които човек може понякога да срещне в ромските махали, са държавни или фирмени служители, намиращи се там по силата на служебните си задължения, изследователи социолози или наркомани, продаващи в заложените къщи в ромските квартали предмети, които не могат да зложат никъде другаде, или търсещи по-евтин (и некачествен) хероин. В същото време от повечето ромски махали изчезнаха институциите – медицинските центрове, читалищата, полицейските служби и др., което допълнително влоши качеството на живот на обитателите им. Рязко нарасна гъстотата на постройките, защото роднини, познати и непознати, продали жилището си в други части на града или в друго селище, строят без разрешително и без архитектурен план домовете си в махалите. Влоши се общото качество на техническата инфраструктура, защото новодомците сами се свързват към водопроводната, канализационната или електрическата мрежа, като разбиват асфалта, пробиват тръбите и инсталират новите съоръжения без всякакъв технически контрол. Всичко това бързо доведе до гетоизация на много от старите ромски квартали.

В същото време около половината от респондентите в изследването са определили квартала си като „интегриран“. Това може да означава, че част от респондентите заявяват просто, че кварталът им е в рамките на града и/или е включен в подробния устройствен план на селището. Възможно е по този начин някои от тях да изразяват психологическото си усещане за привързаност към махалата, за сигурност и топлота, осигурявани от квартала, в който преобладаващата част от съседите са познати, приятели и роднини.

Очакванията са, че живеещите в изолирани квартали са по-бедни, по-необразовани, по-често са изпаднали от легалния пазар на труда, имат повече здравни проблеми и, естествено, повече проблеми с достъпа до медицински услуги. Данните от изследването подкрепят тези очаквания. Ромите, които определят жилищните си квартали като „изолирани“, дават по-ниски оценки на собственото